

LAUDACJA

**poświęcona Panu prof. dr. hab. inż. Andrzejowi Neimitzowi
z okazji nadania Mu godności doktora honoris causa
Politechniki Świętokrzyskiej**

**Magnificencjo,
Wysoki Senacie,
Szanowni Państwo**

Gdy blisko czterdzieści lat temu podjąłem pracę w Politechnice Świętokrzyskiej i spotkałem tu po latach przerwy mojego przyjaciela z ławy szkolnej, wówczas doktora, Andrzeja Neimitza, nie spodziewałem się, że w przyszłości będę miał zaszczyt wygłoszenia laudacji z okazji nadania Mu godności doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej.

Obaj z Profesorem Andrzejem Neimitzem należymy do generacji, która przyszła na świat krótko po wojnie i rozpoczynała edukację w ponurych czasach stalinizmu. Wielu kieleckich rodziców starających się chronić potomstwo przed ówczesną propagandą zapisywało swoje dzieci do „Nazaretu”, jednej z nielicznych prywatnych szkół istniejących wówczas w Polsce. Tam też rozpoczął naukę Andrzej, którą następnie kontynuował w renomowanym kieleckim liceum im. Stefana Żeromskiego, gdzie wykazał się wybitnymi zdolnościami w dziedzinie matematyki i fizyki. Wybór studiów technicznych był więc oczywisty.

Po zdaniu z wysoką lokatą trudnych egzaminów konkursowych Andrzej został przyjęty w poczet studentów Wydziału Metalurgicznego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Były to poważne studia wymagające dużego wysiłku, także od najlepszych, trwające blisko sześć lat. Wszystkim studentom tamtego czasu zapadła w pamięci gorzka lekcja 1968 roku, gdy ówczesne władze rozpętały antysemitką nagonkę i brutalnie stłumiły protesty studenckie. Dwa lata później miała miejsce masakra robotników na Wybrzeżu.

Po zakończeniu studiów w 1971 roku magister inżynier Andrzej Neimitz zdecydował się wrócić do rodzinnych Kielc, mimo propozycji asystentury w Akademii Górniczo-Hutniczej.

Podjął pracę jako konstruktor w Kieleckich Zakładach Wyrobów Metalowych Polmo-SHL, jednocześnie prowadząc zajęcia w Kielecko-Radomskiej Wyższej Szkole Inżynierskiej, później przekształconej w Politechnikę Świętokrzyską. Po prawie dwóch latach pracy w KZWM przeszedł na WSI jako asystent w Zakładzie Przeróbki Plastycznej, którym kierował, kończący wówczas rozprawę habilitacyjną, doktor Andrzej Radowicz. To pod jego opieką mgr inż. Andrzej Neimitz napisał pracę doktorską pt. *Oddziaływanie fali sprężystej z defektami w ciele stałym*. Obrona miała miejsce już w Politechnice Świętokrzyskiej, w 1976 roku.

Cztery lata po obronie dr Andrzej Neimitz uzyskał amerykańskie stypendium IREX i rozpoczął siedmiomiesięczny staż naukowy w Northwestern University, Evanston, Illinois.

Pobyty naukowy w Stanach Zjednoczonych miał decydujący wpływ na jego rozwój naukowy. Trafił pod opiekę wybitnego naukowca prof. Jana Achenbacha. Z dwóch zaproponowanych obszarów badań wybrał mechanikę pękania, z którą wcześniej nie miał styczności. W opublikowanej po latach monografii „Mechanika pękania” (PWN, 1998) Profesor Andrzej Neimitz tak opisuje znaczenie dziedziny, w której został uznanym specjalistą:

Pierwszym zadaniem mechaniki pękania jest poznanie i zdefiniowanie natury zjawiska fizycznego, jakim jest proces pękania materiału. Po drugie, mechanika pękania dostarcza dodatkowych narzędzi konstruktorowi, aby mógł on właściwie obliczyć wytrzymałość konstrukcji zawierającej defekty typu mikropęknięć o określonej wielkości.

Podaje również wiele przykładów katastrof spowodowanych pękaniem materiałów, których odporność na pęknięcie nie była właściwie zbadana. Wśród nich jest wiele przypadków katastrof lotniczych, jak na przykład rozerwanie na części wahadłowca Challenger w 1986 roku.

Staż pod kierunkiem prof. Jana Achenbacha okazał się bardzo owocny. Wraz ze swoim mistrzem, dr Andrzej Neimitz opublikował pracę w „Engineering Fracture Mechanics” (1981). Było to pierwsze rozwiązanie dynamicznego zagadnienia szczeliny w ciele sprężysto-plastycznym. Za tą publikacją pojawiły się następne rozwijające tę tematykę. Rezultaty przeprowadzonych badań zostały później przedstawione w rozprawie habilitacyjnej złożonej w IPPT PAN już w 1983 r., a więc dwa lata po stażu w Stanach Zjednoczonych, z którego powrócił w 1981 roku, w czasie gdy nad Polską silnie wiał wiatr historii. Stan wojenny wprowadzony w grudniu 1981 roku dotknął także pracowników Politechniki Świętokrzyskiej. Blisko dziesięciu nauczycieli zostało internowanych, pewna grupa otrzymała zakaz prowadzenia zajęć ze studentami. Do niej należał również doktor

Neimitz, żartował wówczas, że dzięki generałowi Jaruzelskiemu ma więcej czasu na pracę naukową. Referat, stanowiący część dysertacji habilitacyjnej, został bardzo dobrze przyjęty na sympozjum w Kanadzie (The Second International Symposium on Defects, Fracture and Fatigue, Mont Gabriel, Canada 1982). Po jego wygłoszeniu przyszła oferta kontraktu na stanowisku profesora w Michigan Technological University w Houghton, Michigan, USA.

W czasie dwuletniego pobytu w Stanach Zjednoczonych Profesor Neimitz, poza wykładami, zajmował się pękaniem wodorowym. Rezultatem tych prac były publikacje w "Engineering Fracture Mechanics", których współautorem był prof. Elias Aifantis. Po powrocie do kraju w 1986 roku Profesor Neimitz obronił pracę habilitacyjną pt. *Ruch szczelin w ośrodku sprężysto-plastycznym* i uzyskał stopień doktora habilitowanego. Od tego momentu zaczął budować zespół i interesować się metodami opartymi na eksperymencie także dzięki zakupowi przez uczelnię nowoczesnych maszyn wytrzymałościowych. Stał się mistrzem dla młodszych kolegów, którzy doktoryzowali się pod Jego opieką. Wśród sześciu doktorów, których był promotorem, już czterech posiada stopień doktora habilitowanego. W roku 1995 otrzymał tytuł profesora z rąk prezydenta Lecha Wałęsy. Jego dorobek naukowy przedstawia się imponująco. Profesor jest autorem bądź współautorem około 180 recenzowanych publikacji, książek i referatów konferencyjnych.

Obok wspomnianej już *Mechaniki pękania* opublikował kilka monografii oraz podręcznik *Elementy mechaniki ośrodków ciągłych i ciała stałego* (2016 r.), z którego uczą się studenci i doktoranci Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn. Monografia *Ocena wytrzymałości trwałości i bezpieczeństwa pracy elementów konstrukcyjnych zawierających defekty* (2009 r.), napisana wspólnie z uczniami, ukazuje Profesora jako twórcę szkoły. Wielokrotnie publikował w czasopismach o renomie międzynarodowej, takich jak: "Engineering Fracture Mechanics", "International Journal of Pressure Vessels and Piping", "Physicochemical Mechanics of Materials". Prace te, wyróżniające się elegancją właściwą pracom z fizyki teoretycznej, intensywnie wykorzystują narzędzia klasycznej analizy matematycznej. Jest cenionym recenzentem wielu czasopism naukowych, wyróżnionym dyplomem "Top Reviewer" przez "Engineering Fracture Mechanics". Często powoływany jest na recenzenta przewodów doktorskich i habilitacyjnych. Opiniował dziesięć wniosków profesorskich. Jego recenzje nie są grzecznościowe, a opinie są wyważone i rzetelne.

O wysokiej pozycji naukowej Profesora świadczą zaproszenia do licznych ośrodków badawczych; dłuższe pobyty w Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Finlandii oraz krótsze wizyty z wykładami i seminariami w takich

krajach, jak: Włochy, Portugalia, Ukraina, Chiny, Japonia. Jest znanym i cenionym specjalistą na poziomie światowym. Świadczą o tym prestiżowe wyróżnienia: Award of Merit, Honorary Membership ESIS (European Structural Integrity Society – stowarzyszenie, którego jest członkiem od 1987 roku i wiceprezydentem w latach 2006-2010), Award of Appreciation of ASTM (American Society for Testing and Materials) oraz wieloletnie członkostwo Rady ICF (International Congress of Fracture), a także udział w projektach unijnych w ramach programów Tempus, Copernicus, Fifth European Research Project, Innovative Learning and Training on Fracture.

W kraju Profesor był członkiem komitetu PAN i towarzystw naukowych. Jest współtwórcą Polskiej Grupy Mechaniki Pękania afiliowanej przy Komitecie Budowy Maszyn PAN, której przewodniczył i którą reprezentował na forum międzynarodowym przez 28 lat. Wielokrotnie był przewodniczącym komitetów organizacyjnych Konferencji Mechaniki Pękania, której był inicjatorem. Szczególną satysfakcję sprawiła Profesorowi konferencja IUTAM Symposium on Dynamic Fracture Mechanics, której przewodniczył razem z Profesorem Kalthoffem (Ameliówka k. Kielc, 1993 r.). Wzięli w niej udział (na zaproszenie) najwybitniejsi specjaliści w tej dziedzinie. Za swoją działalność otrzymał Medal im. Profesora Stanisława Kocańdy od Międzysekcyjnego Zespołu Zmęczenia i Mechaniki Pękania Komitetu Budowy Maszyn PAN.

Profesor Andrzejem Neimitz cieszy się uznaniem i szacunkiem środowiska akademickiego. W latach 1987-1990 pełnił funkcję dziekana Wydziału Mechanicznego, a w latach 1987-1996 funkcję rektora Politechniki Świętokrzyskiej. To za Jego kadencji rozpoczęto budowę biblioteki. W owym czasie nie było jeszcze możliwości korzystania ze środków Unii Europejskiej, a pozyskanie dla projektu Ministerstwa wymagało zręcznej dyplomacji. Do chwili obecnej Profesor kieruje Katedrą Podstaw Konstrukcji Maszyn. Za osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej był wielokrotnie wyróżniany nagrodami Ministra (wcześniej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, obecnie Edukacji Narodowej), nagrodami rektorskimi, Medalem Politechniki Świętokrzyskiej i odznaczeniami państwowymi (Medal Edukacji Narodowej, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu RP).

Profesor jest również zaangażowany w pracę społeczną. Od 1996 roku jest dyrektorem Zarządu Fundacji im. Stanisława Staszica. Fundacja wspiera Politechnikę Świętokrzyską, ostatnio sfinansowała budowę pomnika Staszica przed gmachem biblioteki. Działając w stowarzyszeniu charytatywnym Rotary, Profesor wspiera wymianę młodzieży między Polską a innymi krajami europejskimi oraz Stanami Zjednoczonymi.

Profesor Andrzej Neimitz wybitnie zasłużył się Politechnice Świętokrzyskiej jako specjalista o renomie międzynarodowej w dziedzinie mechaniki, nauczyciel wielu pokoleń studentów, mistrz młodych pracowników nauki i organizator życia naukowego. Godność doktora honoris causa, którą Senat uhonorował Jego wieloletnią działalność, znacznie podnosi prestiż tego najwyższego wyróżnienia, jakie może przyznać nasza Uczelnia.

Kielce, dn. 14 września 2017 r.

Arkadiusz Płoski